

P.C. Endler

BADANIA NAUKOWE W HOMEOPATII – RAPORT Z WYPRAWY

O tym, jak stara metoda leczenia zyskuje wiarygodność.

WYDAWNICTWO LEKARSKIE „SIMILIMUM” 2005

Tytuł oryginału:
„Homeopathy Research – An Expedition Report”

Spis treści

Przedmowa do wydania polskiego

Przedmowa do wydania angielskiego

Słowo wstępne od praktykującego lekarza homeopaty

Wprowadzenie

1. Prehistoria

- 1.1. Początki naszego modelu doświadczalnego
Jak rozpoczęła się nasza wyprawa
- 1.2. Leczenie dolegliwości poprzez podobieństwa (simile)
Co takiego Hahnemann odkrył jako pierwszy
- 1.3. Rozcieńczanie bez wstrząsania
Czyli o tym, czego nauczyli nas Arndt i Schulz

2. Przyjęty w badaniu model płazów i homeopatia

- 2.1. Umiarkowane rozcieńczanie i wstrząsanie
Czy efekt działania substancji nasila się pod wpływem jej wstrząsania?
- 2.2. Wysokie rozcieńczenia
Wstrząsanie powoduje różnicę
- 2.3. Duch w butelce
Lek homeopatyczny pokonuje szklane ścianki
- 2.4. Elektroniczny lek homeopatyczny
Czy informacja może być przenoszona i magazynowana cyfrowo?

Podsumowanie rozdziałów 1 i 2; perspektywy

Czy badanie laboratoryjne odzwierciedla naturalne prawa, które kształtują również podstawę systemu homeopatii?

3. Aspekty (bio-)fizyczne

- 3.1. Nowa perspektywa spojrzenia na wodę
Czy woda ma pamięć?
- 3.2. Nowe spojrzenie na organizmy
Podstawa skrajnej wrażliwości

Podsumowanie rozdziału 3; perspektywy

4. Forum międzynarodowe

- 4.1. Możliwe badanie podstawowe
Między podobieństwem a rozcieńczeniem
- 4.2. Badania kliniczne
Niski stopień skuteczności – czyżby efekt katalizatora?

Podsumowanie rozdziału 4; perspektywy

5. „Holistyczne” otoczenie

- 5.1. Aspekty psychologiczne. Praktyczne znajdowanie leków.
Rozważania nad podobieństwem
- 5.2. Wspomaganie samoleczenia
Terapia regulująca – leczenie od wewnątrz na zewnątrz
- 5.3. Kompleksowa opieka zdrowotna – wyprawa
Próba ogarnięcia całości – opowieść o zdrowieniu

Podsumowanie i perspektywy

6. Typy naukowców z punktu widzenia homeopatii

7. Uwagi i bibliografia

Homeopatia
Fizyka i biofizyka
Biologia
Medycyna i badania kliniczne
Literatura dotycząca reguły Heringa w homeopatycznej psychosomatyce

8. Źródła ilustracji

9. Indeks

Przedmowa do wydania polskiego

Podobnie jak wyznawcy pewnej idei tak i badacze, poszukujący argumentów w obronie homeopatii, stanowią grupę entuzjastów, rozproszonych po całym świecie. Wspólne problemy prowadzą do wymiany myśli naukowej i kontaktów personalnych. Inspirują nowe eksperymenty, pozwalają na konfrontacje już istniejących wyników, stwarzają warunki do nawiązywania osobistych przyjaźni. Ale przede wszystkim dostarczają coraz więcej dowodów fizykalnego oddziaływania substancji silnie rozcieńczonych i poddanych procesowi dynamizacji na reakcje w żywym organizmie. Książka P.C. Endlera, naukowca z Graz (Austria), biologa ze specjalizacją w zakresie biologii humanistycznej, pracownika Boltzmanowskiego Instytutu Homeopatii jest adresowana do szerokiego grona czytelników, lekarzy, terapeutów, biologów, studentów i ogólnie wszystkich, którzy interesują się postępem badań nad rozwiązywaniem zagadki działania wysokich rozcieńczeń substancji biologicznie czynnych.

Książka przygotowana została w dwu wersjach językowych, pierwotnej – niemieckiej (1998) i uaktualnionej – angielskiej (2003), wydanej pod auspicjami Austriackiego Ministerstwa Edukacji, Nauki i Sztuki w ramach międzynarodowego programu Inter-Uni, działającego jako kontynuacja i rozszerzenie unijnego projektu, znanego pod nazwą Leonardo da Vinci (A/02/B/F/PP-124.205). Celem tego programu jest szeroko pojęta promocja zdrowia i stworzenie akademickiej kooperacji w nauczaniu pro zdrowotnych postaw w zakresie homeopatii, medycyny alternatywnej oraz praktycznej socjologii.

Nowa książka Endlera, w odróżnieniu od poprzednich o podobnej tematyce, wyróżnia się oryginalną konstrukcją. Ułatwia ona spotkanie z naukowcami, pasjonatami idei homeopatii, oraz konfrontację ich poglądów z aktualną wiedzą akademicką. Autor opisuje te spotkania w sposób swobodny, często oparty o prywatnie nawiązane kontakty, co nie umniejsza naukowej wartości książki, która stopniowo wprowadza i wyjaśnia szereg ważnych dla homeopatii teorii i pojęć.

Endler rozpoczął swoje spotkanie z homeopatią od eksperymentu z kijankami, które traktował różnymi rozcieńczeniami tyroksyny, znanej jako kluczowa substancja, odpowiedzialna za metamorfozę kijanki w żabę. Przebywanie kijanek w środowisku z dodatkiem tyroksyny w stężeniu 10^{-8} mola/L powodowało przyspieszone przekształcenie osobników dwu- w czterokończynowe. Zauważono, że wymuszona metamorfoza, wywołana tyroksyną, przebiegała jednak zgodnie z fizjologią naturalnych przemian, co łatwo było zauważyć, zwłaszcza po wykształceniu drugiej pary odnóży jako odzwierciedlenia potrzeby zmiany środowiska wodnego na lądowe. W latach 1990–2002 wykonano setki doświadczeń z kijankami, uwzględniających nie tylko różnicę stężeń tyroksyny, ale zależność od pór roku, temperatury, warunków różnych laboratoriów, czasu przebywania zwierząt w roztworach z dodatkiem hormonu itp. parametrów. Efekt przyspieszonej metamorfozy pojawiał się praktycznie zawsze po ośmiogodzinnym traktowaniu kijanek stężeniami tyroksyny w zakresie od 10^{-4} do 10^{-9} mola/L, przy czym dotyczył tylko roztworów, które przygotowywano zgodnie z zasadami homeopatycznej dynamizacji. Przy stężeniach między 10^{-10} a 10^{-13} mola/L zaobserwowano nawet słabe hamowanie procesów naturalnej metamorfozy (zjawisko hormezy), ale rozcieńczenie D30 znowu miało działanie stymulujące.

Właśnie podczas poszukiwania naukowego wytłumaczenia obserwowanych zjawisk Endler nawiązywał kontakty i prowadził dysputy naukowe z całą plejadą naukowców, doktorów i profesorów, aktualnie zaangażowanych w ustalanie naukowych podstaw homeopatii, zjawiska hormezy i wyjaśnianie fenomenu pamięci wody. Na łamach książki spotykamy Roela van Wijka i Freda Wieganta z Holandii, Aleksandrę Delinick i Georga Vithoulkasa z Grecji, Menachema Oberbauma z Izraela, Danę Ullmana, Beverly Rubik i Wayne Jonasa z USA, Madeleine Bastide, Jacquusa Benveniste i Bernarda Poitevina z Francji, Vittorio Elię, Paola Belavite i Lucietę Betti z Włoch, Petera Fishera i Cyrila Smitha z Anglii, Franza Senekowitscha, Wally Pongratz i Herberta Klima z Austrii, Haralda Walacha, Frotz-Alberta Poppa z Niemiec, Nirmala Sukula z Indii oraz wielu innych. We wstępie do omawianej książki, Peter Fischer i George Vithoulkas podkreślili jej rolę informacyjną, fascynację ideą i dostarczenie pięknych przykładów badawczej przygody tych

wszystkich, którzy wnieśli znaczący wkład w ramach badań nad poszukiwaniem prawdy o homeopatii.

W książce dużo miejsca poświęcono aktualnym biofizycznym aspektom wiedzy o naturze wody, o właściwym sporządzaniu rozcieńczeń, omówiono podstawy badań klinicznych, ale poruszono też aspekty psychologiczne zdrowienia i możliwości samoleczenia organizmu, ujęte w holistycznych programach promocji zdrowia, zintegrowanych z homeopatią. Autor przedstawił w załączeniu bardzo bogaty spis piśmiennictwa z zakresu fizyki i biofizyki omawianych zagadnień, fundamentalnych badań w biologii, medycynie, studiach klinicznych i homeopatycznej psychosomatyce.

Dzięki dużej dawce humoru i lekkości stylu książka P.C. Endlera stanowi nieocenioną pozycję, która ujmuje trudną do przyswojenia „wiedzę o nieznanym” w ramy aktualnej wiedzy akademickiej. Po jej przeczytaniu trudno zarzucić homeopatii „nienaukowość i szarlatanerię”. Jak uczy historia, każda wielka prawda, zanim została uznana za kanon, musiała zgromadzić wiele niepodważalnych faktów. W 200 lat od śmierci Hahnemanna jego praktyczne obserwacje nad naturą leku homeopatycznego zyskują coraz więcej naukowych argumentów, dzięki którym fenomen dynamizacji podczas sporządzania rozcieńczeń zaczyna obejmować coraz szerszy zasięg zjawisk przyrodniczych, przedostając się do biologii, rolnictwa, badań nad środowiskiem i higieną życia współczesnego mieszkańca naszego Globu. Powoli staje się też wiedzą użyteczną, dzięki której zyskujemy nowe narzędzia do walki z ubocznymi skutkami cywilizacji, skażeniem i zubożeniem naszego biologicznego otoczenia.

Prof. dr hab. Elżbieta Malarczyk